

MB „Mažųjų ugdymas“

Vadovė Rasa Jurevičiūtė – Buikienė

Pristato neformalaus ugdymo edukacinę programą 3-10m vaikams:

„Linas rengia ir maitina“

Neformalus ugdymas (papildomos edukacinės programos) pasižymi tikslingu poveikiu, tačiau jis nėra apibrėžiamas ir prognozuojamas. Ši veikla turi psichologinio pobūdžio privalumų. Nėra vaikams primestų gniuždančių ryšių. Visiems veiklos dalyviams keliami vienodi reikalavimai. Papildomas ugdymas ypatingas tuo kad jis veikia asmenybę neturėdamas išankstinio tikslingumo elementų. Vaikas net nejaučia, kad yra veikiamas mikro ir makro aplinkos. Papildomo ugdymo sistema sudaro puikias galimybes maksimaliai integruoti visų ugdymo veiksmų poveikį asmenybei. Bene svarbiausia jo funkcija yra vaiko socializacija t.y. įaugimas į konkrečią sociokultūrinę terpę. Per socializaciją vaikas mokosi veikti kaip visuomenės narys, mokosi gyventi su kitais.

Kad vaikas būtų sėkmingai ugdomas, **privalome užtikrinti keletą pagrindinių veiksnių ir poreikių**: saugumą, kasdieninę dienotvarkę, pasitikėjimą vaiko geba, iniciatyvos skatinimą, žaidimą.

Siekiant užtikrinti vaikų fizinį bei emocinį saugumą, programos yra vedamos vaikams gerai pažįstamoje aplinkoje (darželio salėje, grupėje ar kt. įprastoje vietoje), kartu dalyvaujant ir auklėtojoms ar kitam darželio personalui, kuriuo vaikai pasitiki. Programos dalyviai niekur nevyksta ir praktiškai nėra keičiama dienos darbotvarkė.

Pagal prigimtį, kiekvienas vaikas ugdomasi pats, bendraudamas su bendraamžiais draugais ir mokydamasis iš vyresniųjų. Todėl MB „Mažųjų ugdymas“ nusistatė šiuos edukacinių programų **prioritetus**:

1. Skatinti kiekvieno individo kūrybiškumą
2. Pastebėti tobulėjimą
3. Užtikrinti savarankiško darbo galimybę.

Taip pat nustatyti šie **tiksiai ir uždaviniai programoje**:

1. Sužinoti lino istoriją nuo sėmenų iki drabužių.
2. Žinoti, kada vartoti linų produktus – sėmenis ir linų sėmenų aliejų.
3. Suprasti, kaip iš kieto stiebelio atsiranda švelnus lino pluoštas.
4. Išmokti pasigaminti lininių servetėlių.

Pasiekimų aprašas:

Po programos „Linas rengia ir maitina“ dalyviai sugebės: pažinti linų sėmenis, nusakyti, kam jie vartojami ir kuo naudingi. Vaikai žinos, kad linas – augalas iš kurio gaminami siūlai ir audžiamos medžiagos. Išmoks naujų žodžių ir įtvirtins girdėtus: sėmenys, stiebelis, lino galvelė, aliejus, spalvai, pluoštas, siūlai, medžiaga, audeklas. Gebės iš audinio skiautelės, pešiojimo būdu, pasidaryti rankdarbį. Mokės paniūniuoti aukštaitišką linų rovimo dainą. Dalyviai nesidrovės pasiūlyti savo pagalbos tam, kuriam nesiseka. Grupė taps draugiškesnė.

Programos metu **ugdomos pažinimo** (leidžiama tyrinėti ir atrasti, daryti išvadas), **komunikavimo** (išklausoma nuomonė, jai argumentuotai prieštaraujama arba pritariama), **meninė** (įsivaizduojama, kuriama, grožimasi) **kompetencijos**.

Programos vedėja žaidimo ir vaidybos pagalba **smagiai ir kūrybingai** įtraukia vaikus į darbą, **padrąsindama** ir pati atlieka vaikams siūlomas užduotis. Darbo metu **pripažįstamas** kiekvieno **vaiko individualumas**, nei vienas vaikas neverčiamas daryti to, ko jis nenori ar nesugeba.

Programos metu įvairiose situacijose **skatinamas vaiko mąstymas**, tam tikru metu užduodant klausimus, kurie reikalauja:

mąstyti greitai, išsakyti daug idėjų per ribotą laiką (programoje vedėja užduoda klausimą: ar žmonės vilki drabužius iš šieno? Galimi atsakymai: ne, drabužiai gali būti iš kailio – kailiniai, vilnoniai – kaip kepurė ar šalikas...);

mąstyti lanksčiai, pažvelgti į reiškinį įvairiais aspektais (senovėje kiekvienas lietuvis dėvėjo kasdienius vasarinius lininius drabužius, dabar mes turime šventinius lininius drabužius, lininiais drabužiais puošiasi mamos, tai suknelės, sarafanai, sijonai, o tėčiai dėvi šortus, marškinius...)

mąstyti originaliai, ugdyti gebėjimą pateikti savo siūlymus (ranka, koja tvirta, nes viduje – kaulas, lino stiebelis tvirtas – viduje kauliukas – spalvis. Lino pluoštas – kaip mūsų plaukai: švelnus, šviesus. Ieškome vaikų, lino spalvos plaukais).

Programa **ugdo vaikų savidiscipliną**: reikia būti kantriam ir susikaupusiam, jei nori užbaigti pradėtą darbą; negali pasiduoti, jei ištiko nesėkmė (užstrigo pešiojamos servetėlės siūlas).

Veiklos metu **lavinamas kalbos supratimas** (linas – augalas, Linas – berniuko vardas, lininiai drabužiai – drabužiai, pagaminti iš lino, linų sėklos - sėmenys), **sensoriniai įgūdžiai** (tyrinėjami linų sėmenys – jie maži, glotnūs), **akių-rankų koordinacija** (iš lino stiebelio gaminamas lino pluoštas, po vieną siūlą pešiojama servetėlė).

Mūsų **tikslas- plėsti vaikų akiratį** (senovinis anglinis lygintuvas, medinis rantuotas lygintuvas ir kočėlas ir šiuolaikinis elektrinis lygintuvas, senovinė dūminė pirtis ir šiuolaikinis dušas su karštu bei šaltu vandeniu), **ugdyti socialinius įgūdžius** (pagalba ir patarimai draugui), **mokyti pažinti ir atrasti senosios kultūros tradicijas šiandieniniame gyvenime**.

Siekiame puoselėti **tautines tradicijas** per smulkiąją tautosaką (pasakojama lietuvių liaudies pasaka „Apie lino kančią“, ugdome **meilę savo krašto kalbai** (pvz. programoje „Linai rengia ir maitina“ dainuojama ne tik bendrine lietuvių kalba, bet ir tarmiškai – aukštaitiška daina „Aš pasėjau du liniuku“), kartu **laviname klausą**, balsą, dainavimo įgūdžius. Skatiname **žingeidumą** domėtis buitimi (iš lino stiebelio gaminamas lino pluoštas, daromos lininės servetėlės) bei puoselėti tautiškumą šeimoje ir bendruomenėje.

Programos vedėja neturi jokių išankstinių nusistatymų, tad vaikai veiklos metu gali pristatyti ir atskleisti save nekasdieniškai.

MB „Mažųjų ugdymas“ paruoštos neformaliojo ugdymo programos atitinka Neformaliojo vaikų švietimo koncepcijos uždavinius ir principus.

Plačiau:

Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=421877

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=395105&p_query=&p_tr2=

„Švietimo teisės aktai nenumato, kad neformaliojo ugdymo programos būtų vertinamos, sertifikuojamos ar kitaip nustatomos jų atitiktys“

Švietimo ir mokslo ministerija

Neformaliojo ugdymo ir švietimo pagalbos skyrius

Vyr. specialistė Aušra Birietienė